N°. 241.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer . . . . 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

ZATURDAG 4 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Het beheer der koloniale geldmiddelen ligt nog altijd in het duister verscholen. Nog altijd is de Minister van Koloniën beheerder eener begrooting van tachtig millioenen jaarlijks, zonder dat de Vertegenwoordiging des Volks in staat is, ontvangsten of uitgaven te regelen, of zelfs eene behoorlijke contrôle over een en ander te houden. De Grondwet, die de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen bij de wet wil geregeld hebben, is, op dit punt, altijd nog eene doode letter. De Regering, aan wie het verlangen tot voldoening aan dat voorschrift der Grondwet meermalen was kenbaar gemaakt, heeft de zaak steeds op de lange baan trachten te schuiven, door als hare meening voorop te zetten, dat de regeling dezer gewigtige aangelegenheid met de, voor het Moederland te dien opzigte vast te stellen wetten, behoorde in verband gebragt te worden.

Wij kunnen het dadelijk verband tusschen die beide onderwerpen niet inzien. De Indische aangelegenheden en die van het Moederland zijn niet in alle opzigten en dus ook hier niet, als dezelfde te beschouwen en dezelfde beginselen voor beide toepasselijk. Wij meenen, dat het onderwerp voor Indie zeer goed kan geregeld worden, zonder dat hetzelfde onderwerp voor het Moederland vooraf beslist worde. En dit te meer, daar het Moederland in allen gevalle in het bezit *is* van eene comptabiliteit, die, al mag ze in vele opzigten ook te wenschen overlaten, nogtans een goed beheer en eene eenigermate juiste contrôle niet onmogelijk maakt. Dat is het geval niet met de koloniën. Aan de Staten-Generaal wordt jaarlijks eene zoogenaamde rekening en verantwoording gedaan van het beheer der Indische financiën, welke, alleen bestaande in de aanwijzing waartoe het overschot van de dienst zal besteed worden, ten aanzien van het finantiële organismus der Indische maatschappij, den beoordeelaar eigenlijk even wijs maakt als vóór de verantwoording. Hoe weinig regelmaat en hoe weinig orde op dit stuk bestaat, wordt reeds bewezen door de omstandigheid, dat de Staten-Generaal in 1854 geroepen worden, om te beraadslagen over de bestemming van het slot der rekening van het jaar 1851; terwijl, vooral met het oog op de verbeterde en versnelde communicatie, niets gemakkelijker schijnt, dan om, bij een goed en ordelijk beheer, telken jare, gelijktijdig met de staatsbegrooting en de wet op de middelen, de rekening van het voorgaande dienstjaar aan te bieden en te doen behandelen. Wij hebben met genoegen opgemerkt, dat deze onze meening ook gedeeld werd door leden van de Tweede Kamer, en dat aan de Regering de verwachting is te kennen gegeven, „dat in den loop van dit voorjaar „de rekening over 1852 en in het najaar, na de opening der zitting van de Staten Generaal, die over „1853 behooren te worden ingediend.”

Wanneer wij, als *beginsel*, voorop gezet hebben, dat eene gelijktijdige regeling van het onderwerp, waarover wij spreken, in het Moederland en in de Kolonien *niet noodig is*: geenzins wenschen wij te ontkennen, dat zij wenschelijk ware. *Kon* het geschieden: er zou meer overeenstemming kunnen tot stand komen tusschen algemeene beginselen van comptabiliteit, overal en altijd van toepassing. Onder het vorige Ministerie is dan ook eene poging gedaan, om door eene spoedige vaststelling van de gevorderde comptabiliteits-wetten eene gelijktijdige regeling van het onderwijs voor Indië mogelijk te maken; maar de tegenwoordige regering heeft gemeend, de reeds aanhangig gemaakte comptabiliteits-wetten voor het Moederland, niet weder te moeten indienen; en daardoor is de regeling dier zaak tot eene onbepaalde toekomst verschoven geworden. Om nu onder deze omstandigheden te blijven volhouden, dat *vooraf* de comptabiliteit in Nederland moet geregeld zijn, alvorens die voor Indië te regelen, terwijl geen enkele stap wordt gedaan, om daartoe te geraken, dat zou ons voorkomen de zaak, die voor Indië hoogst dringend is en geen langer uitstel gedoogt, opzettelijk *ad calendas graceas* te verschuiven. Wij drukken dan ook onze stellige verwachting uit, dat de Staten-Generaal op de regeling der comptabiliteit voor Indie ten sterkste zullen blijven aandringen; want het geldt eene administratie, grooter nog dan het geheele budget voor het moederland: eene administratie, van wier goede uitkomsten het Moederland zooveel moet vorderen en blijven verwachten.

De wensch, die voorts door eenige leden in het voorloopig verslag over het wetsontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1851 wordt uitgedrukt, dat het noodzakelijk was, „om aan het zedelijk „en stoffelijk welzijn van N.-Indië voortaan meer ten „koste te leggen, dan tot nog toe geschied is”, wordt door ons volmondig beaamd. Vooral nu het Ministerie zich geregtigd acht, om van allerwege met veel kwistiger hand, dan sedert 1848 het geval was, bestemming te geven aan 's lands penningen, zoo door ruimere bezoldiging als door bijkans onverklaarbare vermeerdering van het personeel der ambtenaren — nu, meenen wij, heeft Indië wel in de eerste plaats het regt, om te eischen, dat ook *iets* voor zijne maatschappij en hare behoeften worde besteed, daar toch *zoo veel* door haar wordt geleverd.

Wanneer er eindelijk nog een bewijs noodig ware van de urgentie, om de comptabiliteit voor Indië bij de wet te regelen: het zou zijn het feit, dat een wetje, zoo eenvoudig van aard als dat, hetwelk strekt om eene bestemming te geven aan het koloniaal batig slot over 1851 door *deze* Tweede Kamer vrij algemeen geoordeeld is, om, hetgeen den vorm betreft, „onaannemelijk” te zijn. Hoe kan — wij vragen het in gemoede — met gerustheid worden overgelaten een jaarlijksch beheer van tachtig millioenen aan een Minister van Kolonien, die, door de aanbieding van het eenvoudigste wetje, toont, niet te zijn op de hoogte van hetgeen eene goede comptabiliteit vereischt? Wij gelooven, dat de Vertegenwoordiging niet verantwoord is, wanneer zij, hoezeer overtuigd van de eerlijkheid eens Ministers, niet let op hetgeen, in zake van financiën, de gevolgen kunnen zijn van gebrek aan genoegzame kennis en van gemis aan stellige regels en heilzaam werkende bepalingen.

Toen het vorig ministerie aftrad, liet het aan zijne opvolgers eene welgevulde schatkist en de uitnemendste orde in de financien achter. Het valt in 't algemeen zeer gemakkelijk te regeren wanneer de *zenuw van den Staat* (het geld) zeer krachtig is, en het kost niet veel moeite zich vrienden te maken, als men over eene ruime beurs kan beschikken.

Maar hoe is die schatkist zoo welgevuld geworden; hoe is die orde in de finantien tot stand gekomen? Zeker hebben daartoe gunstige omstandigheden medegewerkt, maar toch voornamelijk door de aanhoudende zorg der voorgaande regering om de uitgaven tot het noodzakelijke te beperken, waardoor jaarlijks op de begrooting 1½ tot 2 millioen overschoot, in weerwil dat het eindcijfer der begrooting reeds zoo aanmerkelijk was ingekrompen.

De leus: Bezuiniging, was onder de vorige Regering nog in eere; maar het blijkt al meer en meer, dat het tot de tegenovergestelde rigting behoort die leus voor goed af te schaffen. Wij behoeven niet te herinneren aan de discussien over de begrooting, toen vertegenwoordigers, die tot de tegenovergestelde rigting behooren, om strijd aandrongen op verhooging van uitgaven, de een voor dit, de ander voor dat onderwerp. Tot in het belagchelijke toe gingen die aansporingen, bij voorbeeld om onze afgezanten weder, als van ouds, in staat te stellen koetsen met vier schimmels aan den Czarewits ten geschenke te geven en met ducaten door de hofzaal te strooijen, en er uitstekende koks, moderne Vattels, op na te houden. Men zou over dergelijke dwaasheden kunnen lagchen en ze houden voor ontboezemingen van een champagneroes, ware het niet, dat de regering blijken gaf van die theorie van geldverspilling in praktijk te willen brengen. De toezegging door van Hall openlijk gedaan, [illegible] hij aan iederen ambtenaar, die er om vraagt, verhooging van traktement zou geven, [illegible] reeds ongerust; [illegible] zijn departement de [illegible] zag plaats grijpen. Zoo zag men, behalve de verhoogingen van traktementen, waarvan wij reeds vroeger hebben melding gemaakt, nog bij koninklijk besluit van 24 Febr. bij het Depart. van Finantien vier [illegible] kommiesen en negen adjunctkommiesen benoemen. Eene ongehoorde promotie bij één departement op éénen dag, die in omvang alle promotien overtreft, welke gedurende het gansche beheer van van Bosse plaats vonden. Waarlijk, als men in 's Hage op dien voet voortgaat, behoeft men er waarlijk niet op te rekenen op de begrooting van 1854 een overschot te zullen aantreffen.

Vele kleintjes maken eene groote. Dat blijkt nergens duidelijker dan in de rekening van den staat. Overal vinden wij gewag gemaakt van traktementsverhoogingen, b. v. de ambtenaren van het kabinet des konings zijn met die gunst dezer dagen verrast, en hoe vele verrassingen van dien aard kunnen er niet bestaan, zonder dat zij ter kennisse van het publiek komen? Trouwens — de duurte der tijden, die, naar men te 's Gravenhage schijnt te meenen, alleen den ambtenaar en niet den gewonen burger drukt, heeft wèl aanleiding gegeven om gratificatien uit te deelen, maar niet om het voorstel der 9 leden tot afschaffing van belasting, in Dec. ll., te ondersteunen. Men oordeelt het veel beter het bedrag, dat uit die belastingen voortvloeit, welke men voorstelde af te schaffen, weg te schenken. Een probaat middel om zich vrienden en aanhangers te maken, die men door een zorgvuldig en regtvaardig bestuur wanhoopt te verkrijgen.

Maar wat bij de overige departementen bij kleine sommen wordt uitgegeven, wil het departement van oorlog in het groot verteeren. Er is eene suppletoire begrooting van ruim een millioen gulden ingekomen, die strekken moet om ons leger in *goeden staat* te houden. Bij den oorlogszuchtigen geest, die thans Europa beheerscht, zijn er welligt velen, die het prijsselijk vinden, dat ook onze regering maatregelen neemt, om zich, des noods, krachtig te kunnen verdedigen. Was dit de eenige aanleiding, men zou die som als eene buitengewone uitgaaf, noodig geworden door de ongunst der tijden, kunnen beschouwen, en zich vleijen met de hoop, dat eene rustiger politiek ook weder die uitgaaf zou zien verdwijnen. Maar let men op den aard der uitgaven: men zal bemerken, dat er niets buitengewoons beoogd wordt, dan alleen om de ligting van dit jaar eenige maanden langer in dienst te houden, maar dat voor een groot deel reeds bij het aanbieden der begrooting met zekerheid voorzien kon worden, dat eene suppletoire begrooting noodig zou worden. De begrooting, in October voorgedragen, was niet anders dan eene *fictive* raming, opzettelijk zoo laag gesteld, om den schijn niet te hebben van aanmerkelijk de begrootingen van vorige dienstjaren te overschrijden, bij welke evenwel er reeds op gerekend werd om haar nader aan te vullen. Wil men een klein bewijs? — Er was op de begrooting van oorlog slechts ƒ400 uitgetrokken voor kosten van kampement, en daar nu het voornemen bestond om dit jaar weder een kamp te houden, zoo kon ieder, die niet willens blind was, zeer goed narekenen, dat dit onmogelijk met ƒ400 kon worden bestreden. Het kleine kamp van het vorige jaar zou al dadelijk het klare bewijs daarvoor leveren. Waarom dan slechts ƒ400 gevraagd, als men wist meer noodig te hebben?

Men wilde de begrooting met alle geweld dwingen binnen het cijfer der vorige, om den schijn te behouden niet duurder te regeren dan het vorig bewind. Het werd den minister voorgerekend, dat hij minstens 4 ton te kort moest komen, zoo men zijne eigene organisatie tot maatstaf nam; en zijn antwoord was, dat hij hoopte op de overige posten zooveel te bezuinigen, dat dit te kort, dat hij niet loochenen kon, gedekt zou worden. Maar [illegible] het welke eene soort van bezuiniging bij voor [illegible] aanvullingsbegrooting, die ruimte zou [illegible] gaven te bestrijden. [illegible] toestand

En nu komt men wijzen op den [illegible] verdedigen. Een [illegible] van Europa, om die gelden voor [illegible] veiligheid, van beide is waar [illegible] — en dan is dat ons nopen moet ons voor [illegible] of wij kunnen de aangevraagde som [illegible] en dan had de begrooting op den voet [illegible] behoeften moeten voorzien. Zooals de zaken thans staan is het wijzen op dat gevaar slechts een voorwendsel, om het geld te bekomen voor de organisatie en de behoeften, die men reeds in October kende, maar toen niet durfde openleggen.

Zoo blijkt het, dat wij voor *gewone* uitgaven van oorlog omstreeks een millioen meer zullen uitgeven; en dit gevoegd bij de gelduitdeelingen, die bij de overige departementen plaats vinden, doet de vrees ontstaan, dat de tijd der overschotten door bezuiniging voorbij is; dat de leus

van bezuiniging, waaronder wij zooveel zijn vooruit gegaan, voor goed wordt verloochend.

Trouwens, de Regering moet immers wel toonen eene tegenovergestelde rigting aan te kleven? (IJsselbode.)

Nederlanderachtigheden.

De Nederlander zegt in N°. 1124:

«Afgescheidenen en Roomsch-Catholieken reiken ons, om «uit het Hervormd kerkgenootschap te raken, meêwarig «de hand. Zij beijveren zich, om te verkondigen, dat «inderdaad het *klassikaal bestuur van Amsterdam* regt «en gelijk heeft.

«Volgens de Afgescheidenen, om *het gewijzigd onder-«teekenings-formulier van* 1816.

«Volgens de Roomsch-Catholieken, om *het Protestantsch «beginsel.*»

Wij prijzen de edelmoedigheid, welke ten aanzien van de anti-revolutionnaire partij wordt betoond.

Nu de Afgescheidenen, meer getrouw aan hun beginsel, dat overeenstemt met het gevoelen der anti-revolutionnaire partij, het kerkgenootschap der Hervormden hebben verlaten, en als eene zelfstandige gezindheid bestaan, komt het verschil meer aan den dag, dat hen van de HH. Groen e. s. onderscheidt; daar zij eerlijk en opregt hunne overtuiging hebben opgevolgd, en daartoe veel, ook door de negatieve houding der anti-revolutionnaire partij, hebben moeten lijden.

Nu de Roomsch-Catholieken, door de anti-revolutionnairen herhaaldelijk verguisd en ten toon gesteld, met verkorting van hunne staatkundige en godsdienstige voorregten bedreigd, nogtans meêwarig de ondervondene verongelijkingen vergoeden; daar zij toch, naar der anti-revolutionnairen getuigenis, die waarheden voortdurend blijven belijden als *onfeilbaren geloofsregel*, welke in de Hervormde kerk, altoos volgens de anti-revolutionnairen, stelselmatig worden verloochend.

Wij wachten eerlang eene afdoende beslissing.

In N°. 1125 wordt door *de Nederlander* een gedeelte overgenomen uit de voorrede van het in 1853 in het licht verschenen geschrift: *De strijd tusschen Mackay en Christophilus.*

't Kwam ons na de lezing voor, als of de aanwas der anti-revolutionnaire partij, op kerkelijk gebied, even gevaarlijk wordt geacht, als de invoering der bisschoppelijke hierarchie.

Immers, men acht den strijd noodig, als of 't *pro ara et focis* was, — ja, meer dan dit.

«Zij bedreigen de vrijheid van godsdienst en geweten.

«Zij willen ons kluisters aanleggen, die erger knellen «dan die, welke een dwingeland smeedt.

«Zij willen een papieren Paus op den troon stellen in «onze Vaderlandsche kerk, en allen, die daarvoor niet «knielen willen, noch hun geloof aan banden laten leggen, «willen zij uitdrijven uit de Kerk, als ketters en onregt-«zinnigen.»

Bisschopsvrees, regtzinnigheidsvrees; — wij zijn gelukkig aan die kwaal ontkomen. Maar — wat we vreezen?

't Is eene Protestantsche hierarchie.

't Is — wat we door de April-beweging hebben geleerd — de lauwheid en volgzaamheid der gemeenteleden, — het aan den leiband gaan, — de invloed en de heerschzucht van sommige predikanten.

't Is — waarvoor we bij herhaling moeten blijven waarschuwen, — de miskenning van het ware liberalisme door zoogenaamde liberale predikanten, die alleen vrijheid *voor zich* begeeren en onder de leus van het liberalisme hunne heerschzucht verbergen.

De Nederlander neemt in No. 1126 een artikel over uit de *Provinciale Zeeuwsche Courant*, waarin beweerd wordt, dat een kerkeraad in het verzoek bij het stedelijk bestuur tot afschaffing van de kermis, volgens art. 9 der Grondwet, *niet ontvankelijk* moet worden verklaard.

Wij stemmen met dat beweren volkomen in. Tegenover den pligt van den staat, om zich van allen schijn zelfs te onthouden, van de uitoefening van een *jus in sacra*, behoort alle inmenging van de zijde der kerk in zaken van algemeen bestuur te worden geweerd. De vaderlandsche geschiedenis leert op menige bladzijde, hoeveel kwaads de bemoeizucht der kerkelijken berokkenen kan en, vooral in den tegenwoordigen tijd is het meer dan ooit verkieslijk, dat de zorg voor eigen haard en huis niet verwaarloosd worde. Het is toch niet te ontkennen, dat tot behoud van inwendige rust en vrede der gemeenten den kerkeraden veel werks te verrigten overig blijft.

Er is weinig scherpzinnigheid toe noodig, om te betoogen, dat aan de gemeentebesturen veilig de beslissing over het behoud van kermissen kan en moet overgelaten worden en de voorlichting der kerkeraden tamelijk overbodig en, als zij ongevraagd gegeven wordt, minstens aanmatigend mag genoemd worden.

De anti-revolutionnaire partij intusschen moge beproeven, door de verdediging van zulke bemoeijingen, de gunst der kerkelijken te winnen, het zal haar niet gelukken. Hare bezorgdheid voor verkorting van de regten der kerkbesturen wordt door hare eigene handelingen weêrsproken.

De Nederlander heeft onderscheidene zinsneden overgenomen uit het tijdschrift: *Ernst en Vrede* 1854, No. 1.

Wij vullen die aan met de volgende:

«Wij wenschen alle onze overtuigingen, zoowel die be-«trekking hebben op den aard eener kerkgemeenschap, «als die omtrent de waarheid zelve der belijdenis onzer «kerk, alleen gevestigd te zien *op zedelijken weg*, en «verwerpen dus *alle inmenging van staatsgezag* tot hand-«having der eigenaardigheid der Hervormde Kerk, als be-«hoorende tot een vervlogen tijdsbedeeling en *strijdig met «de zelfstandigheid der kerk.*

«Schrijver dezes hoort het altijd met eene zekere hui-«vering, wanneer er gesproken wordt van: «wij de Chris-«tenen, wij de geloovigen, enz.» indien ten minste aan «dit *wij* een zekere bepaalde uitsluitende zin gegeven «wordt, die aan bekende personen doet denken.»

Buitenland.

ENGELAND.

Met den telegraaf is gisteren het volgende berigt overgebragt:

«Het gouvernement, gehoor gevende aan den van onde scheidene zijden geuitten wensch, om in de tegenwoordige oogenblikken geene groote vraagpunten van binnenlandsche politiek te behandelen, heeft de aanhangige wets voordragt tot parlementaire hervorming ingetrokken.»

— De Koningin heeft eene commissie benoemd, belast met het onderzoek naar de wijze, waarop de promotien bij het leger zullen plaats hebben. Deze commissie is zamengesteld uit den burggraaf Hardinge, de lords Raglan, Grey, Catheart, Paumure, Seaton, de heeren Sidney, Herbert, Pakington, Ellice en de kolonels Buller en Bollys.

— De grootste der Engelsche schilders van onzen tijd, John Martin, vroeger schilder van Koning Leopold van Belgie, is in 65 jarigen ouderdom op het eiland Man overleden.

— Het Lagerhuis heeft Woensdag ll. met 196 tegen 119 stemmen, niettegenstaande den tegenstand van het bewind, een voorstel van den heer Chambers aangenomen, strekkende tot de benoeming eener commissie, belast met het onderzoek naar het aantal en den staat van de kloosters en andere geestelijke instellingen in het Rijk, alsmede over hunne verhouding met de bestaande wetgeving en over de wijzigingen, die deze mogt vorderen. Uit de beraadslaging is gebleken, dat er in Engeland en Ierland 220 kloosters zijn, terwijl er in 1843 slechts 56 bestonden. Ook de mannen-kloosters zijn in 10 jaar tijds met 20 ten honderd vermeerderd.

FRANKRIJK.

Men verzekert, dat de markies de Turgot, onze gezant in Spanje, te Parijs zal komen om zich te herstellen van de kwetsuur, die hij in het tweegevecht met den heer Soulé, zaakgelastigde der Vereenigde Staten te Madrid, heeft bekomen.

— Bij gelegenheid der teraarde-bestelling van den abt de Lammenais hebben er ongeregeldheden plaats gehad, die nog al hoog geloopen zijn. Vele personen zijn in hechtenis genomen. Daar dienzelfden dag het stoffelijk overschot van den admiraal Roussin werd ter aarde besteld, hetgeen met krijgsmans eer geschiedde, zoo naderde er spoedig met dien lijkstoet eene ontzaginboezemende krijgsmagt waardoor alle verdere ongeregeldheden zijn voorkomen.

— Dagelijks vertrekken een groot aantal Russen uit Parijs, en keeren door Frankfort naar St. Petersburg terug.

— Naar men verneemt is de Spaansche generaal Concha te Bordeaux aangekomen.

— Den 28en Februarij ll. heeft de plegtige optogt met den vetten os door de straten van Parijs plaats gehad. Toen de stoet aan het paleis der Tuileriën genaderd was, hebben de keizer, de keizerin, prinses Mathilda en de hertogin van Baden zich op het balkon vertoond, terwijl de hoofdpersonen van den optogt aan HH. MM. werden voorgesteld.

BELGIE.

De Senaat heeft den 2den dezer zijne werkzaamheden hervat en eene zitting met gesloten deuren gehouden, om de ophelderingen van den Minister van Buitenlandsche zaken te ontvangen, betrekkelijk de onderhandelingen van Belgie met het Duitsche tolverbond.

— Het half officiële blad *l'Indépendance* vestigt de bijzondere aandacht op het nieuwe, met Frankrijk gesloten handelsverdrag. Volgens dat blad mag men zich in de tegenwoordige omstandigheden dubbel verheugen, dat de vereenigde pogingen tot dien uitslag hebben geleid, dat de sluiting van dat verdrag eene beteekenis heeft, die niet te loochenen is. Die overeenkomst moet, buiten de concessiën, welke zij ten voordeele der nijverheid bevat, vooral uit dat oogpunt worden gewaardeerd. Sedert de laatste jaren hadden de gewigtige gebeurtenissen, in Frankrijk plaats gehad, vrees en gevoeligheid in Belgie opgewekt, die het te wenschen is, dat mogen bedaren. Het is thans blijkbaar voor een ieder, dat de meest welwillende betrekkingen tusschen de beide landen bestaan. Niemand zal voorzeker ontkennen, dat het verdrag eene daad is van wijze en voorzigtige staatkunde. Al had het die verdiensten alleen, dan zou het nog voldoende zijn, om daaraan volkomene goedkeuring te schenken.

— De regerende hertog van Saxen-Coburg-Gotha, is den 2den dezer des morgens met een buitengewonen spoortrein van Brussel naar Parijs vertrokken. Hij werd door Z. K. K. den hertog van Brabant naar het station geleid.

— De koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen, den heer von Kisseleff, voormalig Russisch gezant te Parijs. Z. M. is den 2den dezer van Brussel naar zijn buitenverblijf in de Ardennes vertrokken.

PRUISSEN.

De Eerste Kamer heeft den 28 Februarij, met 67 te[gen] 23 stemmen, het wetsontwerp op den arbeid der geva[n]genen, en daarna ook de gemeentewet voor Westpha[len] aangenomen. Zij beraadslaagde wijders over de provinci[e]wet, waarover echter nog niet gestemd werd. — [De] Tweede Kamer behandelde het wetsontwerp betreffen[de] de overtreding door dienstboden en landarbeiders in de[n] hunne betrekkingen bedreven. — De Pruissische Bank za[l] dit jaar 40 th. dividend van hare aandeelen betalen.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Volgens berigt uit Stokholm, zal de aanvraag der Reg[e]ring, om een nieuw crediet van 2½ millioen, denkeli[jk] verleend worden; de commissie van onderzoek had [er] bereids voor gestemd. Na de aankomst van een koerie[r] uit Petersburg had de Russische gezant, den 21sten Feb[r.] eene audientie bij den koning. Er was weder een geheim raad belegd.

OOSTENRIJK.

De nieuwe financiële maatregel vindt in de dagblad[en] algemeenen bijval, dien hij ook verdient. Voorshands [wordt] echter practisch weinig nut er door gewonnen, dan [dat] in plaats van naar rijksgeld, alleen naar bankgeld wo[rdt] gerekend. De zilveragio blijft onveranderd, en de amb[te]naren, geestelijken enz., verliezen bij voortduring bij een derde hunner bezoldiging. Zij verlangen vurig na[ar] eene verhooging van traktement; waartoe de staat echt[er] slechts voor een klein gedeelte in staat is, daar die la[ge] waarde van het papier juist is ontstaan uit de verlegen[heid], waarin zich de staatkas bevond.

SPANJE.

Er zijn van daar geene andere berigten ontvangen d[an] dat de inhechtenis nemingen van schrijvers van dagblad[en] of van huiszoekingen bij dezen, voortduren. Het Ath[e]naeum van Madrid was op bevel der Regering gesloten.

TURKIJE.

Berigten van Trebisonde van 13 Februarij melden, d[at] een Turksch convooi, begeleid door Fransche en Engelsc[he] schepen, den 11den dier maand van hier naar Tchefk[e]... (Sint-Nicolaas) is vertrokken.

Tijdingen uit Athene van den 24 Febr. behelzen, d[at] er een comité benoemd is tot onderzoek van den staat v[an] zaken in de Turksch-Grieksche provincien. De gouverne[ur] van Kydonie heeft beslag gelegd op een Grieksch hande[ls]vaartuig.

Regtstreeksche berigten uit Konstantinopel behelzen ge[en] bijzonder nieuws. Men hield zich daar bezig met de or[ga]nisatie der ongeregelde troepen, eene zeer moeijelijke ta[ak] maar die, zoo men haar vervullen kan, den gelukkigst[en] uitslag zal opleveren. Van het tooneel des oorlogs vernee[mt] men, dat het ongunstige weder en de slechte staat [der] wegen noodwendig alle krijgsverrigtingen hebben do[en] schorsen, en inzonderheid den algemeenen aanval d[er] Russen tegen Kalefat, die sedert lang voorgenomen w[as,] deden vertragen.

Tijdingen uit Trebisonde, door de Engelsche dagblad[en] medegedeeld, houden in, dat zware stormen in de Zwa[rte] Zee woedden, hetgeen eenige vrees deed koesteren, n[iet] voor de stoombooten, welke het Turksche convooi be[ge]leidden en die de stormen konden wederstaan, maar w[el] voor de zeilschepen, die tot het convooi behoorden. Int[us]schen had men geen berigt, dat die vaartuigen een[ige] schade hadden geleden.

Nopens den Griekschen opstand zijn de berigten we[der] tegenstrijdig. Uit Athene schrijft men, dat die opstand ... toenam en zoo zegevierend was, dat het te verwacht[en] was dat de opstandelingen wel haast de wet aan d[en] Divan zouden stellen. Van eenen anderen kant meldt m[en] echter dat de opstand, die eerst een zeer dreigend aan[zien] had verkregen, niet al dien bijval had ontmoet, waa[rop] men gerekend had, en dat, zoo hij nog niet geheel w[as] bedwongen, hij ten minste was gestuit. Al de in opst[and] verkeerende gewesten zijn in staat van beleg verklaard. ... verwachtte, dat de houding van Pruissen en Oostenr[ijk] geneigd om gemeene zaak te maken met de twee zee[mo]gendheden, er zal toe bijdragen om de opstandelingen ... inkeer te brengen. Men kan echter niet ontveinzen da[t de] gisting zeer groot is en welligt nog meer bij de ingezete[nen] van het koningrijk Griekenland, dan bij de Grieken ... Turksche gewesten. Een bijzonder schrijven uit Ath[ene] legt dan ook het gevoelen bloot dat de Regering ... koning Otto zeer veel moeite zal hebben, zorg te dr[agen] dat zij door de beweging niet worde medegesleept. ... zij op zich zelve moest blijven, zou dit bezwaarlijk g... maar de tusschenkomst der Westelijke mogendheden ... haar die taak meer gemakkelijk maken.

Te Parijs twijfelt men er aan, dat de twee groote ... sche mogendheden zoo bereid zouden zijn, gelijk de T... gisteren beweerde, om het ultimatum, door Frank[rijk en] Engeland naar Petersburg gezonden, te onderteek[enen] of zich daaraan aan te sluiten. Het zenden van he[t ulti]matum is echter buiten twijfel. Dat de twee D[uitsche] mogendheden gemeld staatsstuk niet zullen onderteek[enen] leidt men daaruit af, dat de weigering van den ... om aan de opeisching te voldoen, zal worden aan[gezien] als eene oorlogsverklaring. Welnu, Oostenrijk ... zich wel aan de zijde der westelijke mogendheden ... schijnt zich vooralsnog niet stellig te willen ... om Rusland den oorlog aan te doen. Intusschen, ... te Parijs en Londen geruchten in omloop, dat ... kelijk tusschen Oostenrijk en Pruissen eenerzijds en ... rijk en Engeland aan den anderen kant eene overee[nkomst] zou zijn aangegaan, die te Weenen zou zijn gesl[oten] ... grondslagen daarvan zouden zijn: overeenstemming ... het beginsel der onschendbaarheid van het ...

Rijk; bezetting van Servie door Oostenrijk, in geval van opstand tegen de Porte; voorbehouding, om werkdadig tegen Rusland te handelen, en eene voor de Westelijke mogendheden welwillende onzijdigheid.

In Frankrijk is er reeds sprake van de zamenstelling van een 4de smaldeel. Men verzekert, dat dit Rijk zijne expeditionnaire legermagt allengs op 80,000 man brengen zal. De maarschalk St. Arnaud, die bepaaldelijk het bevel over die legermagt zal voeren, zal tegen den 10den dezer Parijs verlaten. Ter voorziening in de kosten, welke de krijg zal veroorzaken, is men voornemens, in dat land te herstellen de voormalige belasting op het zout en de 17 opcenten op de grondbelasting, welke sedert de vestiging van het tegenwoordig bewind waren opgeheven. Nog altijd wordt daar gesproken van de waarschijnlijke terugroeping van den generaal Baraguay d'Hilliers, Fransch gezant te Konstantinopel. Men heeft uit Portsmouth een telegrafisch berigt ontvangen, behelzende dat het fregat *La Magicienne* te Spithead is teruggekeerd, vergezeld van de *Odin* van 16 stukken, van het eskader van den Taag, onder bevel van den admiraal Corry. Dat eskader zou weldra daar aankomen en het anker laten vallen. De *Simoon* heeft met heerlijk weder de reis naar Malta ondernomen, aan boord hebbende het 1ste bataillon van de fusiliers der garde. Het Britsche Lagerhuis heeft eene commissie benoemd, belast met het opsporen van den zuinigsten en den spoedigsten weg om wapenen te kunnen doen vervaardigen. Gisteren, 2 dezer, moest de zitting der Fransche Kamers worden geopend. Bij die gelegenheid zou de Keizer in de Tuileriën eene aanspraak houden. Met belangstelling ziet men die rede te gemoet, daar het grootste deel daarvan wel aan de zaken van het Oosten zal gewijd zijn.

— De *Times* vreest, dat in den aanstaanden oorlog met Rusland vooral Grieken kaperbrieven van Rusland zullen nemen en onder de beschutting daarvan Fransche en Engelsche handelsvaartuigen niet alleen maar ook schepen van elke andere natie in de Middellandsche zee zullen plunderen. Het blad wil kapers met zeeroovers gelijk gesteld en ook tegen Grieksche havens, indien deze tot uitrusting of schuilplaats van kapers mogten gebruikt worden, dwangmaatregelen aangewend hebben.

— De *Times* behelst een betoog over den Griekschen opstand, waarin dat blad op den voorgrond plaatst dat het kwalijk van Engeland te verwachten zou wezen, dat het zijne magt aanwenden zou tegen de regten van een Christen bevolking, strijdende voor verdraagzaamheid en burgerlijke vrijheid; doch dat men wel moet in overweging nemen, dat de bedoeling der westelijke mogendheden is, om die regten door hare bescherming te verzekeren; dat de opstand geheel ontijdig is, en alleen geschikt schijnt om Ruslands staatkundige belangen te bevorderen; dat Griekenland niet wenschen kan grooter grondgebied te bezitten, en een nieuw Grieksch rijk te stichten, dat met der daad geheel onder Russischen invloed zou staan; dat Oostenrijk en Frankrijk tegen eenen opstand moeten zijn, dien zij als eene revolutionaire beweging beschouwen; en dat het nog te hopen is, dat Engeland deszelfs verzoenenden invloed zal bezigen, alvorens deze strijd een algemeen karakter aanneme en dat, ingeval Britsche magt naar de Grieksche grenzen worde gezonden, dit zal geschieden om eene botsing te verhoeden.

— Een bijzonder schrijven uit Hamburg van 28 Febr. jl. behelst, dat langs buitengewonen weg de tijding is ontvangen, dat de Russische vloot zich gereed maakte de haven van Kroonstad te verlaten, waarschijnlijk om voor de komst der vereenigde vloot zee te kiezen. De onderhandelingen tusschen de Russische regering en het Zweedsche bewind zijn nog niet geëindigd.

In den tegenwoordigen staat van zaken schijnt men te Stokholm te vreezen, dat Rusland, om meer gewigt aan zijne vorderingen bij te zetten, eene beweging doen en zijne vloot voor die hoofdstad zenden zal. Wat Rusland ook voornemens mogt wezen, de Zweedsche regering kan den door haar gekozen weg niet meer verlaten; want de wetgeving heeft reeds een bedrag van 3 millioen bankrijksdaalders toegestaan; om de uitgaven te dekken, welke de verdediging der onzijdigheid zou kunnen vorderen. Het Engelsche stoomschip *Hecla*, aan boord waarvan zich onderscheidene zee-officieren bevinden, belast met het doen van opnemingen en peilingen, zoo in zee als aan de kusten, is den 25 Febr. jl. te Kopenhagen aangekomen. Men verzekert, dat Frankrijk en Engeland gevraagd hebben, hunne vereenigde vloot in de haven van Kiel (hertogdom Holstein) te doen stationneren. Die vraag schijnt de Deensche regering zeer te bemoeijelijken. Tot hiertoe is zij het antwoord hierop schuldig gebleven.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

In het voorloopig verslag over het Ontwerp van Wet tot regeling van het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof worden o. a. de volgende opmerkingen aangetroffen.

Alvorens in de beoordeeling der voordragt zelve te treden, gaven eenige leden te kennen, die ongaarne te hebben ontvangen, in zoover daarin eene regeling van het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof voor de toekomst vervat is, en men dus bij het zamenstellen schijnt te zijn uitgegaan van de onderstelling, dat het genoemde collegie voortdurend op denzelfden voet zal blijven bestaan. Die onderstelling strijdt met den, sedert lang door deze leden gekoesterden en geuiten wensch, dat tot de opheffing dier kostbare en weinig doeltreffende instelling moge worden overgegaan. Zij konden niet nalaten, ter dezer gelegenheid op nieuw deze opheffing in ernstige overweging te geven. Andere leden deden echter opmerken, dat zij in het algemeen belang de geheele opheffing van het Hoog Militair Geregtshof niet wenschelijk achtten, maar wel het brengen dier instelling op eenen beteren, minder kostbaren voet.

Eene tweede voorloopige aanmerking betrof de omstandigheid, dat de Memorie van Toelichting wel de onderteekening van de hoofden der Departementen van Finantien, van Marine en van Oorlog, maar niet tevens die van den Minister van Justitie draagt, zoodat de laatste geacht moet worden, aan de zamenstelling der tegenwoordige wet vreemd te zijn gebleven. Eenige leden oordeelden dit strijdig met den aard der zaak. Het Hoog Militair Geregtshof staat, even als alle andere regterlijke collegien, in onmiddellijke betrekking tot het Departement van Justitie. De daarvoor noodige gelden zijn altijd op het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting uitgetrokken geweest en worden dus door dat departement beheerd. Het geldt hier geenszins een bloot finantieel vraagstuk; maar een beginsel, dat voor het oogpunt, waaruit ook in de toekomst het genoemde geregtshof zal worden beschouwd, van wezenlijk gewigt is. De beslissing over dat beginsel kan dus, naar de zienswijze dezer leden, den Minister van Justitie niet onverschillig zijn. Integendeel moest hij geroepen geacht worden, in de eerste plaats van zijn gevoelen daaromtrent te doen blijken.

Wat nu de aannemelijkheid van de bepalingen der wet zelve betreft, heerschte onder de leden, die zich daarover hebben uitgelaten, verschil van gevoelen. Men stelde op den voorgrond, dat, ofschoon de wet haren oorsprong verschuldigd is aan met de Algemeene Rekenkamer ontstane moeijelijkheden over de verevening van het pensioen, aan een bepaald persoon toegekend, haar inhoud zich niet tot het uit den weg ruimen dier moeijelijkheden beperkt. Integendeel behelst zij omtrent het daarbij in aanmerking komende vraagstuk algemeene regelen voor de toekomst, die ontwijfelbaar als haar voornaamste bestanddeel moeten worden aangemerkt. Ook indien de wetgever, om aan een bestaand geschil tusschen de Regering en de Algemeene Rekenkamer een einde te maken, ten aanzien van een bepaald geval, dat tot het verledene behoort, in den zin der eerste beslist, blijft hij volkomen vrij met opzigt tot de regelen, in de toekomst betrekkelijk het onderwerp te volgen. De hoofdvraag blijft dus, of de militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof in 't vervolg als burgerlijke ambtenaren, dan wel als militaire officieren zullen worden beschouwd, en of zij dus ook, daartoe termen zijnde, een burgerlijk, dan wel een militair pensioen zullen erlangen.

Een deel der leden vereenigde zich omtrent dit vraagpunt met het gevoelen der Regering, zoo als zulks in de Memorie van Toelichting tot het wets-ontwerp wordt uitgedrukt, en meende dus, dat de leden van het Geregtshof als militairen moesten worden gepensionneerd.

Tegenover dit gevoelen stond dat van andere leden, die de overtuiging uitspraken, dat het lidmaatschap van het Hoog Militair Geregtshof, ook voor de militaire leden, niet anders dan als eene burgerlijke betrekking kan worden beschouwd.

Deze leden zagen echter geen overwegend bezwaar tegen het voorgedragen wets-ontwerp, voor zoover het strekt, om met de Rekenkamer ontstane moeijelijkheden over reeds toegestane pensioenen weg te nemen. Zij vereenigden zich dus met art. 3 der wet. De vroeger verleende pensioenen aan militaire leden van het hof zijn toch toegekend vóór de Algemeene Rekenkamer de bedenkingen geopperd had, die tot de tegenwoordige voordragt aanleiding hebben gegeven. Die leden kunnen geacht worden op het erlangen van een *militair* pensioen na volbragten diensttijd te hebben gerekend. Worden echter de militaire leden van het hof eens voor altijd voor burgerlijke ambtenaren verklaard, dan zullen zij voortaan weten, waaraan zij zich ten aanzien van hun pensioen te houden hebben. De later te benoemen militaire leden zullen dan te beoordeelen hebben, of zij met zoodanig uitzigt de hun opgedragene betrekking al dan niet willen aanvaarden.

In verband met de voorafgaande beschouwingen is door eenige leden gevraagd, of tot nu toe het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof berekend is naar het bedrag van het tractement in hun laatsten militairen rang genoten, dan wel naar het bedrag van hunne bezoldiging als lid van het hof. Ook wenscht men te weten, of de militaire leden tot nu toe aan de gewone kortingen voor het Burgerlijk Pensioenfonds onderworpen zijn. Zoo neen, gelijk men ondestellen moet, of zij dan tot de militaire weduwenfondsen bijdragen.

Eenige leden eindelijk, die zich niet met het stelsel der tegenwoordige wet konden vereenigen, hebben doen opmerken, dat de uitzondering, die in het tweede lid van art. 2 der wet voorkomt, reeds het bewijs oplevert, dat het bedoelde stelsel zich moeijelijk met die wetten van 28 Augustus 1851 laat vereenigen. Maar zij meenden te moeten vragen, of die wetten niet nog een aantal andere artikelen bevatten, die insgelijks niet wel op de militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof toe te passen zijn. Zoo vindt men in art. 11 der wet tot regeling der militaire pensioenen bij de zeemagt (*Staatsblad* nº. 127), dat het pensioen geregeld wordt naar den rang, dien de officier de laatste twee jaren *werkelijk* heeft bekleed. Wat zou er verder, in het stelsel der Regering, voor de militaire leden van het hof worden van het pensioneren in geval van verminking door gevorderde of bevolene militaire diensten; wat van de bepalingen, die in de artt. ... 26 der wetten wegens de bevordering der officieren ... voorkomen, omtrent het verkeeren ...

slechts iets te noemen, een levenslang benoemd lid van het Hoog Militair Geregtshof, door den Koning kunnen worden ontslagen wegens het aangaan van een huwelijk zonder 's Konings toestemming?

's Gravenhage, 3 Maart.

PARIJS, Vrijdag 3 Maart. Z. M. de Keizer heeft gisteren op het paleis der Tuilerien de zittingen der wetgevende ligchamen geopend met eene redevoering, waarin hij in de eerste plaats breedvoerig heeft uitgewijd over de kwestie der voedingsmiddelen. Vervolgens tot de Oostersche kwestie overgaande, zeide Z. M. hoofdzakelijk het volgende: Vroeger heb ik bij herhaling de belofte afgelegd, dat ik mijne beste pogingen zou aanwenden, om den vrede te bewaren en Europa dienaangaande gerust te stellen. Ik heb mijn woord gehouden. Ik ben zóóver gegaan als de eer het mij gebood, en zoo Frankrijk thans den degen uit de schede trekt, wordt het daartoe gedwongen. De tijd der overwinningen is voorbij. Mijne onbaatzuchtige en van alle nevenbedoelingen ontbloote staatkunde heeft geleid tot het verbond met Engeland. Duitschland heeft zijne onafhankelijke houding tegenover Rusland hernomen en Oostenrijk, door zich bij Frankrijk aan te sluiten, heeft den regtvaardigen en redelijken grond, waarop deze krijg berust, bevestigd. Te midden van den vrede heeft men het gezien, hoe een souverein van een zwakken nabuur nieuwe voordeelen eischte en op de weigering twee provincien van deze laatste bezette. Dit alléén was reeds genoegzaam om eenen oorlog te doen ontstaan. Doch Frankrijk heeft nog andere beweegredenen om Turkije te ondersteunen, nog grootere belangen dan Engeland om te beletten dat Ruslands invloed zich onbeperkt uitbreide over Konstantinopel en de Middellandsche Zee, welke de Fransche kusten op eene uitgestrektheid van 400 mijlen bespoelt. Wij begeven ons naar Konstantinopel gezamentlijk met Engeland, om de zaak van den Sultan te verdedigen, de regten der Christenen te beschermen en de vrijheid ter zee te handhaven; met Duitschland, om het te ondersteunen in het ophouden van zijne waardigheid, en zijne grenzen, welke door een magtiger nabuur bedreigd worden, te beveiligen; eindelijk met allen, welke verlangen dat goed regt en billijkheid en beschaving zegevieren. De Keizer uit ten slotte den wensch, dat weldra de vrede zal hersteld worden, en dat het niemand meer geoorloofd zal zijn dien ongestraft te verstoren.

Z. M. heeft aan den heer J. T. van de Kasteele, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zuilen, behoudens aanspraak op pensioen.

• Het banket, dat gisteren avond ten hove plaats had en dat door Z. M. gegeven werd op het heugelijk berigt dat HD. zuster de groothertogin van Saxen-Weimar-Eisenach voorspoedig van eene dochter bevallen was, was zeer prachtig en werd met de tegenwoerdigheid van HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik en prins en prinses Frederik vereerd. De leden van het corps diplomatique, de ministers en vele aanzienlijken woonden dit banket bij.

Heden middag zal mede bij die gelegenheid door H. M. de koningin-moeder een groot diner gegeven worden.

• H. M. de Koningin-Moeder heeft aan de directrices der loterij van dames handwerken, ten behoeve der Protestantsche armen te Breukelen, een fraai en keurig net bewerkt canapé-kussen, als eene bijdrage doen toekomen.

• Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden heeft aan den heer W. F. G. Nicolai, die bij gelegenheid van de laatste partij, die dezer dagen bij HD. is gehouden, de tooneelmatige voorstellling met piano-spel heeft begeleid een fraaijen, en kostbaren doekspeld, als een bewijs van aandenken ten geschenke gegeven. Ook heeft Z. K. H. aan den heer Umland, directeur der Kon. *Philharmonie* en liedertafel *Euphonia* te Breda, een brillanten doekspeld ten geschenke gezonden als blijk van Hds. goedkeuring, voor een door dien heer vervaardigd muzijkstuk, getiteld: *Feestmarsch ter gelegenheid van het 25jarig bestaan der Kon. akademie voor de zee- en landmagt*, hetwelk aan den prins is opgedragen.

• HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik der Nederlanden hebben eergisteren avond het zesde concert *Diligentia* met HD. tegenwoordigheid vereerd. De uitvoering der orcheststukken was voortreffelijk.

• Men verneemt, dat men zich bij de Regering bezig houdt met het in gereedheid brengen van een ontwerp van wet, strekkende tot wijziging van de wetboeken voor het krijgsvolk te land en te water.

• Door de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn benoemd tot rapporteurs over het ontwerp van armenwet, de heeren: van Heiden Reinestein, van Golstein, Blaauw, ten Cate, Sliciher van Domburg en Groen van Prinsterer.

Men leest in de *N. Dr. Courant*: Niet ten onregte hebben zich dezer dagen vele belangstellenden verontrust over het terugblijven der subsidie-wet, ten behoeve van het Asser-Groninger kanaal. — Wij kunnen echter omtrent dat nuttig en allergewigtigst werk heden goede tijding mededeelen,

daar wij van goederhand hebben vernomen, dat die voordragt eerstdaags te wachten is, zijnde deze dan ook in den ministerraad goedgekeurd.

---

* Gisteren is in deze residentie aangekomen de baron von Maltitz, laatstelijk buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Rusland bij het Nederlandsche hof. De baron was gedurende negen maanden afwezig geweest. Men weet, dat Z. Exc. door zijn Souverein met de versierselen der orde van den Witten Adelaar is begiftigd, en dat hem een jaarlijksch pensioen van 12,000 franken is toegekend.

Uit Konstantinopel meldt men, dat het Nederlandsche Oorlogsvaartuig *Macassar* aldaar was aangekomen, waar het zou verblijven in plaats van de stoomkorvet *Soembing*, die naar Holland terugkeert.

---

* Gisteren is melding gemaakt van een geregtelijk onderzoek, dat alhier plaats vond, nopens vermiste effecten. Thans kan men met zekerheid mededeelen, dat heden ten half twee ure met den spoortrein, onder behoorlijk geleide, van Arnhem is overgebragt een gepensioneerd hoofd-officier, die, lieperens zijn zoon, verdacht wordt gehouden zich op arglistige wijze in het bezit der bedoelde effecten te hebben gesteld. Door de Arrond. Regtb. alhier, was regtsingang tegen beiden verleend.

---

* Reeds meermalen is melding gemaakt van eene reddingsboot, die, naar een geheel nieuw stelsel, door den heer Maas, eigenaar van de bad-inrigting te Scheveningen was ontworpen en vervaardigd. Thans verneemt men, dat het Z. M. behaagd heeft, voor HD. bijzondere rekening eene dusdanige boot te doen aanbouwen. Die koninklijke beschikking strekt den heer Maas tot eere; maar tevens tot een bewijs van de belangstelling, die Z. M. betoont voor eene uitvinding, waarvan men het groote nut niet kan ontkennen.

---

* Omtrent de pink *Zeemanshoop*, van den heer J. Hoogenraad, te Scheveningen, verneemt men dat de romp van dat vaartuig te Calandsoog is aangespoeld. De bemanning dier pink, wier verongelukking alzoo nieuwe bevestiging vindt, was zamengesteld uit de volgende personen: Jacob den Dulk, oud 28 jaren, stuurman, nalatende eene weduwe en 2 kinderen; Dirk Klok, oud 58 jaren, matroos, nalatende eene weduwe en 4 kinderen; Wouter den Heijer, oud 36 jaren, matroos, nalatende eene weduwe en 3 kinderen; Cornelis Roos, oud 27 jaren, matroos, nalatende eene weduwe en 2 kinderen; Arie Beekhuizen, oud 24 jaren, matroos, nalatende eene weduwe en 1 kind; Gerrit Pronk, oud 26 jaren, matroos, nalatende eene weduwe en 1 kind en Cornelis den Dulk, jongen, oud 12 jaren; in het geheel alzoo worden 6 weduwen en 13 kinderen door dit onheil van hunne kostwinners beroofd.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een, voor vijftien jaren, verleend aan W. A. Gilbée, te Parijs, domicilium bij mr. J. Pinner, te Amsterdam, op de invoering van een nieuwe soort van stoomschroef, waardoor het verlies van stoom vermeden en de stoomdruk gecompenseerd wordt; een, voor tien jaren aan H. Gilbée te Parijs, domicilium als voren, op de invoering van eene nieuwe wijze van behandeling en bereiding van zekere buitenlandsche planten, ter verkrijging eener plantaardige zijde, geschikt tot spinnen; een voor tien jaren, aan X. Raclot te Brussel, domicilium L. J. Vonk, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aan de zuinigheidslampen zonder eenigen werktuigelijken toestel, waarvoor hij in dato 5 Julij 1852 een octrooi tot invoering voor tien jaren heeft bekomen; een voor vijftien jaren, aan L. L. Bing, te Nancy, domicilium als voren, op de invoering van verbeteringen aan de nieuwe soort van stoomketels, waarin met besparing van brandstoffen de stoom oogenblikkelijk en zonder gevaar voor losbarsting wordt ontwikkeld, voor welke stoomketels hij in dato 6 Maart 1851 een octrooi heeft verkregen voor vijftien jaren, gerekend van den 28sten Augustus 1850; een voor vijf jaren, aan H Copeman, te Kingston, domicilium bij J. J. van Dort, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aan stoomtuigen, bestaande in eene circelvormige ronddraaijende klep; een voor vijf jaren, aan W. Newton, te Londen, domicilium bij W. J. Kempers, te Delft, op de invoering van een verbeterden verwarmingstoestel, dienstig tot het bereiden van vlas en andere vezelachtige zelfstandigheden: een voor tien jaren, aan W. Kidder, te Parijs, domicilium als voren, op de invoering van verbeteringen aan gas-regulateurs.

Eergisteren werd door de zegenvisscherij de Merwede aan het Kralingsche veer ter markt gebragt een versche zalm, die 55 oude ponden woog; deze monsterzalm is bij afslag met ruim *f* 80 betaald en naar Engeland verscheept.

Gisteren is van Hellevoetsluis naar Suriname vertrokken Z. M. brik *de Lynx*, kapt. luit. ter zee L. J. F. de Vaynes van Brakell.

De Buiksloter Ham is gisteren in veiling verkocht voor *f* 166,000.

Men heeft officieel tijding ontvangen, dat de miliciens der ligting 1849 *niet*, zooals gewoonlijk, op 10 Maart e. k. zullen gepasporteerd worden, maar dat daartoe eerst later magtiging zal moeten worden verleend.

In de jongste vergadering van het collegie *Zeemanshoop*, heeft kapt. Klein, van het Ned. barkschip *Magdalena*, de gouden medaille ontvangen, hem door de Britsche regering toegewezen wegens het met levensgevaar redden van de Britsche schooner *Iceni*.

✻ **Gouda**, 2 Maart. Bij de op heden plaats gehad hebbende stemming, ter vervulling der vacature bij de provinciale Staten, ontstaan door het overlijden van den heer Mr. P. C. Prince, zijn ingekomen 778 stembilletten, waarvan 6 van onwaarde, dus de volstrekte meerderheid 387. Hiervan waren uitgebragt de volgende stemmen, als op: de heer D. J. H. Boelaard 254; Mr. A. A. van Bergen IJzendoorn 186, Mr. L. Slingeland 80, Mr. H. A. van Dijk 75, Mr. C. van Vollenhoven 67, Smits van der Goes 43, enz.; zoodat tusschen beide eerstgenoemde heeren eene overstemming moet plaats hebben.

Hardenberg, 2 Maart. Bij de in dit kiesdistrict plaats gehad hebbende stemming voor een lid der staten van de provincie Overijssel, is benoemd de heer mr. F. C. van Nahuys, burgemeester van stad en ambt Ommen.

Ruinen, 2 Maart. Gisteren werd de heer J. S. Hillesum, als opperrabbijn van het ressort Drenthe, geïnstalleerd.

△ **Arnhem**, 3 Maart. Eergister heeft hier de arrestatie ten criminele plaats gehad van den gepensioneerden Colonel V. B., wonende op den Velperweg: Deze arrestatie en overbrenging naar het huis van verzekering te dezer stede, is het gevolg geweest van een telegrafisch sein uit 's Gravenhage. Heden is de gearresteerde per vigelante, van politie-agenten vergezeld, weder voor een korten tijd huiswaarts gebragt. Er schijnt, na het eerste huisonderzoek een tweede plaats gehad te hebben, of wellizt eene verzegeling. De zaak der criminele vervolging zegt men, dat zich tot finantiële malversatie bepaalt. De instructie zal ons nader in de gelegenheid kunnen stellen, dienaangaande meer daadzakelijks mede te deelen. In hoeverre de zoon van den gearresteerde Mr. V. B., advokaat hier ter stede, die, van een politie-agent vergezeld, zoo men zegt, naar 's Hage is getransporteerd, in de zaak is betrokken, zal zich nader ophelderen.

Middelburg, 1 Maart. De gemeenteraad heeft heden met algemeene stemmen besloten, de kermis niet af te schaffen en burgemeester en wethouders uitgenoodigd, de kerkeraden der Ned. Hervormde en Afgescheidene gemeenten daarvan kennis te geven, ten gevolge van de door hen ingediende adressen.

Groningen, 1 maart. Heden promoveerde aan onze Hoogeschool tot doctor in de regten, de heer J. Meder, van Winschoten, op *Quaestiones*.

Groningen, 1 Maart. De Algemeene Kerkeraad der Hervormde gemeente heeft, ten gevolge van het bedanken van Ds. Zaalberg, heden het volgende twaalftal predikanten opgemaakt, ter vervulling van de vacature, ontstaan door het emeritaat van Ds. A. C. van Eldik Thieme; het zijn: Dr. F. W. B. van Bell, te Hoorn; Ds. W. C. van der Zwaag, te Dronrijp; Ds. H. van Berkum, te Stiens; Ds. H. M. C. van Oosterzee, te Oirschot; Ds. H. Uden Masman, te Meppel; Dr. H. Huijsers, te Farmsum; Ds. J. Marissen van Loon, te Kampen; Ds. J. P. de Keijzer, te Arnhem; Ds. L. Steinfort, te Bloemendaal; Dr. C. Boon Ahrzn., te Zuidwolde; Ds. J. Hoek, te Oudeschoot, en Ds. J. Witkop, te Zutphen. *(P. G. C.)*

Leeuwarden, 2 Maart. Door de eerste deurwaarders bij de arr. regtbank te Sneek, de heeren *S. Camphuis* en *Stellingwerf*, is voor eenige dagen aan Z. M. en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres ingediend, waarvan gedrukte afschriften aan de eerste deurwaarders bij de arr. regtbanken in het Rijk zijn gezonden, met uitnoodiging, om soortgelijke adressen in te dienen, indien zij in hunne gevoelens deelden. Dit adres houdt het verzoek in, dat aan de eerste deurwaarders bij de arr. regtbanken, die, even als alle overige ambtenaren der justitie, diensten moeten bewijzen en die daarenboven in het patent zijn aangeslagen, eenige vergoeding worde toegelegd, voor al die op hen rustende verpligtingen, even als aan de deurwaarders bij den Hoogen raad en bij de Prov. Geregtshoven.

Wij plaatsen dit berigt juist daarom zoo laat, opdat er de aandacht heden op moge gevestigd worden.

De deurwaarders bij de arrondissements-regtbanken genieten niet slechts geen tractement voor hunne veelvuldige aan de Justitie bewezene diensten; maar de Correctionele zaken en verhooren verhinderen hun niet zelden hunne eigene exploiten te doen, zoodat zij daardoor in hun middel van bestaan worden benadeeld.

Er is een dubbele grond voor de ondersteuning van dit verzoek: onbeloonde arbeid en benadeeling van het middel des bestaans door dien arbeid.

De Regering, die in weinige maanden vele tonnen gouds heeft besteed tot verhooging van de tractementen der officieren — welke billijk en regtvaardig is — en voor toelagen wegens de duurte der levensmiddelen aan de ambtenaren van het algemeen bestuur — welke wij niet zoo gunstig mogen beoordeelen — vertrouwen wij, dat dit verzoek gunstig zal beschikken, want: *»de ar... is zijn loon waardig.«* *(P. F. C...)*

Advertentiën.

Te huur,

tegen primo Mei aanstaande

Een alleraangenaamst gelegen H...
geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, bevatt...
zeven kamers, keuken, kamer voor dienstboden, k...
droogzolder, remise en verdere gemakken. Waterv...
op een half uur afstands van Nijmegen, aan den s...
weg naar Kleef. — Nadere informatien per *f*...
brieven onder Lett. E, bij den Heer STAMPA...
Koffijhuishouder te Ubbergen, bij Nijmegen. (8...

VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geve...

DE REDEVOERINGEN,

uitgesproken in de Tweede Kamer de...

Staten-Generaal,

DOOR

MR. A. F. JONGSTRA.

Een Deel, 416 pag., compressen druk, in 8°. *f*...

F. Bastiat,

STAATHUISHOUDKUNDIGE HARMONIE...

2 Deelen, 864 pag., compressen druk, *f* 6...

De Uitgevers meenen de lezing van dit *hoogs... langrijk* en *allergunstigst beoordeeld* Werk niet ge... te kunnen aanbevelen. (81...

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 3 Maart 1854.

Nederland.			Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$54\frac{1}{2}$, 54			
Dito Certificat. .	3	$64\frac{5}{8}$, 65	*Hope* 1798/1816	5	91 2...
Dito Dito . .	4	$80\frac{1}{4}$ 1, $80\frac{5}{8}$	Dito 1828/1829	5	$91\frac{3}{8}$
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1838	5	81
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$79\frac{3}{8}$
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	$72\frac{1}{4}$
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	4	$70\frac{1}{2}$
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$	$43\frac{7}{8}$ 44	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	$17\frac{7}{16}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$	Obligatiën . . .	4	61 ...
Dito Buitenl. .	3	37			
D° Binnenl. 6/m.	3	$32\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		$3\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	Metalliek . . .	5	$58\frac{3}{4}$
Amort. Schuld.		$3\frac{5}{8}$	Dito bet. Amst.	5	73 4...
Portugal.			Dito letter B. .	5	73 4...
Londen nieuwe.	5	$30\frac{7}{8}$ $1\frac{1}{8}$ 31	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	30...
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	30...

Philad., Bank-Actien $3\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Mexic., te Londen ... $23\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Dito Onb. $23\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 61, $\frac{1}{8}$...

Onder de invloed der Russische fondsen welke zich hed... zienlijk in prijs verbeterd hebben, waren ook meest all... sen tot hoogere prijzen begeerd.

FRANKFORT, Woensdag 1 Maart, Metal. 5 pct... Spanje binn. 3 pct. $33\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $17\frac{13}{16}$, Wis... Amst. 3/m. $100\frac{3}{8}$; dito op Lond. $117\frac{3}{4}$; dito op... $94\frac{1}{8}$; dito op Ween. 90.

LONDEN, Donderdag 2 Maart. Consols op tij... $91\frac{1}{2}$; Mexic. N. 3 pct. $24\frac{3}{8}$, $24\frac{1}{2}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct... $63\frac{1}{2}$; Gren. Uitg. $6\frac{1}{2}$: Spanje 3 pct. 38, 38; dito... $18\frac{3}{4}$, 18: Certificaten $3\frac{3}{4}$, $3\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct 8... dito 5 pct. 89, 89; Sardinie 5 pct. 81, 80; Holl... 55, 56; dito 4 pct. 85, 86.

Engelsche fondsen sluiten vast. Hollandsche en ... flaauw op de Amsterdamsche noteringen.

PARIJS, Donderdag 2 Maart. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op... dito 3 pct. op t. 67; Sp. Binn. 3 pct. $32\frac{3}{4}$; dito... $17\frac{1}{4}$; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. 88; N. Metall. 5 pct. 78...

WEENEN, Donderdag 2 Maart. N. Metall... Lett. B 106; Bankactien 1220; Lot. v. fl. 250 1... Londen 13; Parijs 158; Zilver $31\frac{3}{4}$.

MADRID, Maandag 27 Februarij. Sp. Binn. ... dito nieuwe 1 pct. $18\frac{1}{4}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te ...